

A sajátos nevelési igényű tanulók részvétele a középfokú felvételi eljárásban

A sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó speciális eljárási szabályok a középfokú felvételi eljárás szempontjából a közoktatási törvény 30.§ (9) bekezdésben meghatározott sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóakra (jelen tájékoztatóban a továbbiakban együttesen SNI tanulók) vonatkoznak. Az SNI tanulóakra vonatkozó speciális értékelési szabályok a közoktatási törvény 30. § (9) bekezdésben leírtak szerint kerülnek meghatározásra. A feltételek meghatározásakor a szakértői és rehabilitációs bizottság illetve a nevelési tanácsadó által kiadott szakértői véleményben foglaltak az irányadóak.

1. A középfokú beiskolázásban részt vevő SNI tanulóakra vonatkozó speciális felvételi követelményeket minden felvételiztető középfokú intézmény egyedileg határozza meg. A középfokú iskola felvételi tájékoztatójának tartalmaznia kell a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, és külön a hozzá jelentkező SNI tanulók esetében a saját felvételi eljárásában alkalmazott speciális értékelési szabályokat.
2. Az SNI tanulóknak és szüleiknek még jóval a felvételi eljárás megkezdése előtt tájékozódniuk kell, hogy az iskola, ahová a tanuló februárban majd be kívánja adni a jelentkezését (választott iskola), milyen – az SNI tanulóakra vonatkozó – speciális felvételi szabályokat határoz meg. Ezen ismeretek birtokában tudják eredményesen megtervezni a tanuló „felvételi stratégiáját”. Különösen fontos ez abban az esetben, ha a választott iskola felvételi eljárása során kéri a központi írásbeli vizsga eredményeit.
3. Amennyiben a választott iskola a felvétel feltételeként előírja a központi írásbeli vizsgát, akkor az SNI tanulónak és a szülőjének még az írásbeli vizsgára való jelentkezés (2010. december 10.) előtt tisztáznia kell az iskolával azt, hogy a helyi speciális szabályok és a szakértői véleményben foglaltak alapján szükséges-e a tanuló részvétele az írásbeli vizsgán, vagy az iskola az írásbeli vizsga eredménye nélkül is elbírálja majd a felvételi jelentkezést. Az SNI tanuló tehát a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményében leírtak alapján a választott iskolától kérheti az írásbeli vizsga alóli felmentését. Ha az SNI tanuló egyik vagy mindkét vizsgatárgy írásbeli vizsgája alól felmentést kap, az azt jelenti, hogy a központi írásbeli vizsga eredményei helyett ennek az iskolának a felvételi eljárása során más módon mérik fel a tanuló tudását (pl. helyi szervezésű szóbeli vizsgával válthatja ki a tanuló az írásbelit), és bírálják el felvételi jelentkezését. Több választott iskola esetében ez iskolánként más és más lehet.
4. Akármilyen is az előzetes tájékozódás eredménye, a felvételiző tanuló jelentkezhet a központi írásbeli vizsgára. Ez általában tanácsos is, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a februári felvételi jelentkezésig elképzelései, szándékai megváltoznak, és mégis szüksége lesz az írásbeli eredményére. A felvételiző tanuló nem éri semmi hátrányt, ha megírja a központi írásbeli vizsgát, mert annak eredményének ismeretében adhatja majd be a jelentkezését később a választott középiskolákba. Akár intézményenként is eldöntheti, hogy a központi írásbeli eredménye alapján, vagy az SNI tanulóakra vonatkozó helyi, speciális értékelési szabályok szerint kéri jelentkezésének elbírálását.
5. Az írásbeli vizsgára a jelentkezést a tanulók abba az iskolába adják be, amelyik számukra a legkényelmesebb (írásbeliztető iskola). Az írásbeliztető iskola kiválasztása független attól, hogy később a tanuló melyik iskolába kíván majd felvételizni (választott iskola). Éppen ezért nincs értelme annak, hogy az SNI tanuló az írásbeliztető iskolától kérje az írásbeli alóli felmentést, az írásbeliztető iskola a felmentést – az írásbeli vizsga eljárásának keretében – nem is adhatja meg.
6. Amennyiben az SNI tanuló úgy dönt, hogy megírja a központi írásbeli vizsgát, akkor a vizsgára történő jelentkezéskor a vizsgát megszervező intézményhez a vizsgaszervezést érintő speciális körülményekre, illetve eszközökre vonatkozó kérelmet nyújthat be.

Az SNI tanuló az írásbeli vizsga során a szakértői véleményben foglaltak alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult:

- időhosszabbítás (az írásbeli vizsga időtartama tárgyanként 45 perc, ez indokolt esetben megnövelhető),
- segédeszköz használata (a tanuló a szakértői vélemény alapján az igazgatói határozatban leírtak szerinti segédeszközt vagy segédeszközöket használhatja a vizsga során),
- az értékeléskor az értékelési rendszer egy részlete alóli felmentés (a szakértői véleményben leírtak alapján a vizsgadolgozat értékelésekor bizonyos feladattípusokat a javító tanár nem vesz figyelembe, az ezekre adható pontot az elérhető maximális és a tanuló által elért összpontszámra sem számítja be).

A központi írásbeli vizsgára vonatkozó speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni az írásbeliztető intézményben. A kérelmet, valamint a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleményét az írásbeli vizsgára történő jelentkezéskor a jelentkezési lappal együtt kell benyújtani az iskolához. Mivel a speciális körülményekre vonatkozó kérelem a vizsgaszervezést is érinti, azért fontos, hogy azt jóval a vizsga előtt, már a vizsgára való jelentkezéskor átadják az intézménynek. A kérelmet a központi írásbeli vizsgát szervező intézmény igazgatója bírálja el. Az igazgató a szakértői vélemény alapján hoz döntést arról, hogy milyen kedvezményeket biztosít az SNI tanulónak az írásbeli vizsga során. Az igazgató döntését határozatba foglalja, amelyet a központi írásbeli vizsga előtt eljuttat a tanulóhoz és a szülőhöz. Ez a döntés kizárólag a központi írásbeli vizsga letételének körülményeire vonatkozhat.